

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-243-2-26>

ГОТОВИЙ ДО МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕР: СФЕРИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

FUTURE-READY MANAGER: AREAS OF RESPONSIBILITY

Шевченко Л. С.

*докторка економічних наук, професорка,
професорка кафедри економічної теорії
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Liudmyla Shevchenko

*Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of Economic Theory Department
Yaroslav Mudryi National Law University
Kharkiv, Ukraine*

Важливою передумовою розвитку бізнес-організацій є готовність до майбутнього їх менеджерів. Уважається, що основним призначенням управлінців стане забезпечення постійної *готовності організації до змін*. Значущість такої риси у future-ready manager управлінська наука й практика зрозуміли вже давно. У 2009 р. було створено Асоціацію професіоналів з управління змінами (change management) – АСМР. Перед ними ставляться завдання зробити зміни і перетворення у напрямі майбутнього системними, тобто такими, що охоплюють: цілі і завдання; структурні та технологічні перетворення; мотивацію персоналу; розроблення та виведення на ринок нових продуктів, освоєння нових ринкових сегментів; організаційну культуру, установки і поведінку співробітників тощо.

Основними напрямками діяльності future-ready managers є:

по-перше, участь у дослідженнях майбутнього. Від менеджерів очікують знань основ футурології як науки про можливість і ймовірність настання певних бажаних подій у майбутньому. Футурологію не вважають самостійною галуззю знань, але тісно

пов'язують зі стратегічним передбаченням. Важливим є використання інструментарію прогнозування, форсайтування та сценарного планування як методологічної та методичної бази досліджень. У багатьох великих закордонних фірмах запроваджено посади футурологів (футуристів) і форсайтерів, яких ще називають форсайт-менеджерами, форсайт-консультантами, організаційними прогнозистами, аналітиками та ін. До їхніх обов'язків входять: моніторинг, вивчення і аналіз наукових досліджень, статистичних даних; проведення анкетування, опитувань методом Делфі; прогнозування майбутніх подій і тенденцій і т.п.; формування для компаній образів їхнього майбутнього, аби допомогти підготуватися до непередбачених обставин, максимізувати можливості і зменшити ризики в бізнесі. Кінцева мета – сформувати бажане майбутнє організації або її окремих підрозділів для виживання у нестабільному середовищі, оцінити ступінь готовності компанії до майбутнього;

по-друге, безперервний розвиток своєї бізнес-організації (фірми): завершення одного етапу (програми, проекту) розвитку організації є початком наступного. Розвиток бізнес-організації у загальному визначенні є процесом кількісних, якісних і структурних змін, переходу з одного стану в інший, формою і тенденцією існування організації в умовах середовища, що змінюється. Він відбувається під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів. При цьому зміни та перетворення охоплюють усі сфери та всі напрями діяльності бізнес-організації; можуть розрізнятися за значенням перетворень для організації (корінні або несуттєві) та за ступенем новизни (нові або відомі); бути трансакційними (передбачати модифікацію способів ведення бізнесу та взаємодію людей на повсякденному рівні) і трансформаційними (суттєвими для місії фірми, корпоративних структур, форм і способів діяльності, технологій, організаційної культури тощо); операційними і стратегічними; характеризувати еволюційний або революційний розвиток організації. Важливе місце у цьому процесі посідає розроблення стратегій розвитку;

по-третє, забезпечення технологічної готовності компанії до майбутнього, її інноваційного розвитку. В умовах Індустрії 4.0, наприклад, актуальними є цифровізація економіки й бізнесу,

перетворення фірми на цифрову: інтеграція та постійна готовність до зміни цифрових технологій; створення і пропонування цифрових продуктів; використання цифрових бізнес-моделей – для задоволення вимог нових і мінливих ринків із використанням цифрових інструментів, у тому числі з поступовим переходом на сервісну або платформну бізнес-модель; реалізація концепції «цифрових робочих місць»; розвиток цифрових компетентностей і цифрового мислення у працівників підприємства;

по-четверте, підготовка до майбутнього робочої сили компанії (future-ready workforce). Платформа масової онлайн-освіти Coursera опублікувала звіт «Глобальний індекс навичок» (Global Skills Index, 2020). Найпопулярнішими **бізнесовими навичками** у 2020 році стали Microsoft Excel, управління проектами, цифровий маркетинг, блокчейн, бізнес-аналітика, письмо, управління талантами, навички продакт-плейсменту та управління ланцюгом постачання. Найважливішими **технологічними навичками** визнано мову програмування С, технологію штучного інтелекту, JavaScript, веброзробку, проектування користувацького досвіду, кібербезпеку, згорткову нейронну мережу, хмарні обчислення, інтернет речей (IoT), інтерфейс програмування застосунків (API). Трендові **навички роботи з даними** — мови програмування Python, R та SQL, сторітелінг даних, глибинне навчання, TensorFlow, хмарні API, багатозадачне навчання, лінійна алгебра, обробка природної мови (NLP) [1];

по-п'яте, опанування нових управлінських знань і навичок, а також управлінських професій майбутнього, серед яких: менеджер з граничних обчислень для інтернету речей, менеджер з етики та менеджер з довіри [2]; менеджер з HR-трансформації; менеджер по роботі з клієнтами (Account Manager); менеджер із розвитку; менеджер проєктів у сфері ІТ; менеджер цифрових платформ [3]; менеджер (управитель) з інновацій (відповідальний за переосмислення стратегій компанії в її основному бізнесі або в якійсь конкретній галузі з метою вдосконалення своєї бізнес-моделі); менеджер (управитель) платного трафіку (у сфері управління платними медіакампаніями); менеджер (управитель) спільноти (відповідає за спілкування з клієнтами та спільнотами навколо компанії, збирає думки з метою покращення

бізнесу та її становища, формує культуру навколо компанії, створюючи шанувальників бренду) [4].

Вивчати, аналізувати, проєктувати майбутнє – призначення та відповідальність менеджера будь-якої організації. Водночас це сучасний напрям розвитку управлінської професії.

Література:

1. Навички майбутнього. Результати дослідження Coursera.
URL: <https://executives.com.ua/navychky-maibutnoho/>
2. 18 професій майбутнього, до яких ми поки що не готові.
URL: <https://uaspectr.com/2022/02/07/18-profesij-majbutnogo/>
3. Який напрямок роботи обрати майбутньому менеджеру?
URL: https://dut.edu.ua/ua/news-1-593-10063-yakiy-napryamok-roboti-obrati-maybutnomu-menedzheru_kafedra-menedzhmentu
4. ТОП-30 професій, які будуть потрібні в Україні через 10 років. *Радио Трек: НОВИНИ*. URL: https://radiotrek.rv.ua/articles/top30_profesiy_yaki_budut_potribni_v_ukraini_cherez_10_rokiv_264953.html